

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 580/13
בג"ץ 584/13

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ע' ברון

העותרים בבג"ץ : 580/13
1. מצרי
2. עודה
3. המוקד להגנת הפרט

העותרים בבג"ץ : 584/13
1. אבו יוסף
2. המוקד להגנת הפרט

נ ג ד

המשיבים: 1. המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית
2. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
3. הממונה על מרשם האוכלוסין במינהל האזרחי

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ט"ו בחשון התשע"ו (28.10.15)

מזכירת הרכב: אביטל א'

קלדנית הרכב: רונית י'

בשם העותרים: עו"ד עביר גיבראן-דכוור, עו"ד עידו בלום

בשם המשיבים: עו"ד אבישי קראוס

פרוטוקול

1

2

כבוד השופט ע' פוגלמן:

3

בתיקים האלה אנו די קרובים לפתרון מעשי. יש כאן היבט אחד כללי, שהשאלה מר קראוס,

4

לגבי החשיבה המחודשת. אתם יוצאים מנקודת הנחה כי לגבי הקטגוריה הזו ביהמ"ש בעצם

5

בעתירה העקרונית דחה את העתירה, זה לא מדוייק. בעת שקוראים את פסה"ד ישנם 2

6

נושאים: נוהל השתקעות בג"צ 2088/10 והעתירה השניה בג"צ 4019/10, שהיא באמת עסקה

7

בפלסטינים שרשומים במרשם כתושבי עזה אך מצויים באזור, בעתירה זו ניתן צו על תנאי. כמו

8

שאתם בוודאי יודעים ניתן פס"ד מוסכם שהמדינה הודיעה כי שנת הייחוס היא 2005 וכל

9

הטענות העקרוניות שלהם נשמרו. כך שבעצם שאלה זו לא הוכרעה. באופן מעשי, נוכח ההודעה

1 שלכם כי מי שעד 2005 שהה באזור ואין מניעה בטחונית לגביו אין כוונה להרחיקו אתם מכירים
 2 במציאות הזו. כשיש מישחו שנולד באזור או נכנס לאזור בן שנה לגזור עליו היום היתרי שהייה
 3 מתחדשים כל חצי שנה, צריך לחשוב על זה מבחינה מעשית מה זה עושה לאנשים. לכאורה ספק
 4 אם זה משרת איזה שהיא תכלית שלכם. אפשר להבין את הרצון לקבל את הבקשה דרך הרשות
 5 ואפשר להבין את זה כי הבקשה תהיה סופית לאחר כמה שנים אך בוודאי לא אחרי 7 שנים. אי
 6 אפשר לכול את זה. הצדדים כתבו רבות. התייעצנו בינינו. כל הצדדים בגדול, יישארו בעמדתם
 7 העקרונית. אנו לא מציעים לאף אחד שינוי מהותי בעמדתם. העותרים לא רוצים להיות במעמד
 8 של היתרי שהייה זמני והם רוצים אישור בזמן. ממילא אין לכם כוונה להרחיקם. אתם
 9 מבקשים כי הם יעברו דרך הרשות. גם פרק הזמן שזה לא יהיה מידי זה דבר שאפשר לשמור
 10 עליו. בכפוף לני"ל אנו מציעים כי ניתן לכם פרק זמן מסויים כי אז תשקלו את העניין הזה.
 11 במסלול הפורמלי תמיד קל להסתדר אני לא בטוח כי חייבים לכתוב בכל דבר פס"ד במיוחד
 12 כאשר הפער כאן לא כ"כ גדול.

13
 14 עו"ד קראוס: הבקשה אושרה לפני כשנה.

15
 16 כבוד השופט ע' פוגלמן:

17 אם ברמה הקונקרטית אתם רוצים לומר כי בלי היתרי שהייה שמתחדשים כל שנה בעוד X זמן
 18 אפשר לעשות זאת.

19
 20 עו"ד קראוס: כפי שהודענו עוד באישור הבקשה לדעתי בנוב-דצמ' שנה שעברה ההיתרים הם
 21 לשנה כל פעם. המדינה הודיעה כי זה יישקל בחיוב העניין של 3 שנים. דהיינו אנו מדברים על
 22 עוד חידוש אחד של ההיתר.

23
 24 כבוד השופט ע' פוגלמן:

25 בשביל מה כל זה? אנו מנסים להיות מעשיים. אנו משתדלים לא לעורר דברים שהם למעשה
 26 פתורים. תודיעו כי בעוד שנתיים תיתנו להם את ההיתר בלא היתרים מתחדשים, וזאת כמובן
 27 בהעדר בעיה פלילית/בטחונית.

28
 29 עו"ד קראוס: בהיתרים מתחדשים הכוונה להביא את זה לבדיקה איטית עין בעין.

30
 31 כבוד השופט ע' פוגלמן:

32 כאן מדובר במי שנמצא באזור. אין לכך כוונה לשלוח אותו למקום אחר. אנו לא בקטגוריה שבין
 33 2000 ל – 2005. פתאום מכניסים אותם לקטע שהם על תנאי. אדוני יחשוב מה זה היה עושה לו
 34 אילו הוא היה במצב כזה.

35
 36 עו"ד קראוס: אנו שומעים את הערות כבודכם והן תישקלנה.

37

כבוד השופט ע' פוגלמן :

לדעתי זה גם לא יפריע לעותרים בגלל שהם כבר יושבים ישיבה ארוכה באזור.

עו"ד קראוס : נשקול את הדברים.

עו"ד ג'ובראן-דכוור : אבקש לומר כי הנושא של העותרים לטענת חברי הם ידונעו לראשונה על עניינם של העותרים באזור קלקיליה רק ב – 2013 לאחר הגשת העתירה. אנו פנינו בעניינם במרס 2012. עניינם תלוי ועומד בפני המשיבים זה מעל 3 שנים.

כבוד השופט ע' פוגלמן :

הכוונה היא שהם לא יודעים על זה מהתקופה שהם היו בני שנה שנתיים. כיון שהם לא רשומים אין אינדיקציה שהם קיימים.

עו"ד ג'ובראן-דכוור : הם לא הולכים לקבל ת.ז. חדשה. אני מראה לכבודכם את הצילומים הללו, לפיהם ניתן לראות כי ת.ז. וופא ושל אמה. הדבר היחיד שישתנה זה בספח שייכתב "קלקיליה" היתר יישאר אותו דבר. חברי סובר כי הם יקבלו מעמד חדש בגדה, זה לא נכון. עד היום יש מרשם אוכלוסין פלסטיני אחד. כתוב בת.ז. איפה זה הונפק "בקלקיליה". אנו מבקשים בסופו של דבר שאנשים אלה יחיו בשלום וביציבות. במיוחד לאחר המדיניות של הגירוש וההרחקה והגירוש במחסומים הפכה למשהו שמציק לעותרים. הם לא יוצאים מהבית שלהם. העותרת הפסיקה את לימודיה. הם מתעכבים במחסומים. אם היה כתוב "קלקיליה" לא היתה בעיה. זו מדיניות שהחלה לאחר תוכנית ההתנתקות. בעניינה של העותרת היא נתקלת בבעיה. היא בת 21 רוצה להתחתן. עד היום היא לא הצליחה להתחתן. הבעיה היא, המען הרשום שלה. לאור המדיניות בגדה המשפחות בגדה נרתעים ולא רוצים ליצור איתה קשר. גם מבחינה מעשית אם תרצה לנסוע לחו"ל היא לא תוכל היא תצטרך להוכיח את המען שלה. יש לה ת.ז. פלסטינית. לגבי המעבר של העותרת לגדה – אמה רשומה כתושבת קלקיליה. היא עברה יחד עם אמה לגדה כשהיתה בת שנה בשנת 1995. היום להכריז על העותרת כאילו היא שוהה בלתי חוקית בגדה, זה אבסורד. גם העותר, גם אמו במקור מקלקיליה. כתוב את זה בת.ז. שלה. היא לקחה את הבן שלה עברה לגדה. לאחר תקופה מסויימת ההורים של שני הצדדים התגרשו. אביו של העותר לאחר תקופה התחתן בישראל, הוא גר בישראל. לעותרים אין קשר לעזה. פיראס עצמו כל האחים שנולדו לאחר מכן נולדו בקלקיליה ונרשמו כתושבים שם. מה הבעיה לשנות את כתובתם של האנשים הללו בהתאם למקום מגוריהם. אי אפשר כעת לבוא, בערך 20 שנה אחרי ולטעון כי המעבר של העותרים לא חוקי ושעכשיו מחילים מדיניות חדשה ומתחילים אותה רטרואקטיבית.

כבוד השופט ע' פוגלמן :

גבירתי שמעה את הדברים מפנינו. המשיבים ישקלו זאת.

1 עו"ד ג'ובראן-דכוור: אנו מבקשים להורות על שינוי מען מידי. 3 שנים חלפו ולא נטענה טענה
2 כלשהי.

3
4 עו"ד קראוס: נעמוד על שני דברים: יש טענה חוזרת של העותרים על מחסומים נסיעות לחו"ל
5 וכו', אלה טענות שנטענו בעלמא. הבקשה של העותרים אושרה. העותרים באפשרותם לקבל
6 היתר שהייה לקבל היתרים לפי בקשה לחו"ל. יותר מזה, אחד העותרים מצרי קיבל כניסה
7 לישראל לצורך מפגש של איזה שהיא עמותה בין ספטי' לאוקי' האחרון הטענות של חברתי אין
8 בהן ממש. המשיבים סבורים כי יש לבחון היטב מי שהוא במקור מעזה טרם אישור בקשתו.

9
10 כבוד השופט ע' פוגלמן:

11 לא צריך לפרוס את כל קשת האפשרויות אפשר לתת היתר לתקופה מסויימת ואח"כ לשקול
12 זאת.

13
14 עו"ד קראוס: עמדנו בפני כבודו האב"ד בדיון מקדמי. באופן מעשי בידי העותרים שלא שפנו רק
15 לחדש את ההיתר שבאפשרותם לקבל ולמנוע את המצב שחברתי מתארת. בידם מסלול סדור
16 ופתוח. במובן מסויים אני מבין את המטרד לפנות פעם בשנה ולא כל 3 חודשים למת"ק ולקבל
17 היתר, אך הדבר הזה הגיונו בצידו. גם הרשויות נדרשות לכך. תקופת הזמן אינה ארוכה בזמן.
18 המדינה הודיעה כי זה יישקל בחיוב. בסיס הדיון של העותרים מציב בפני כבודכם נקודת מוצא
19 לפיה אדם נכנס מהרצועה לישראל לפני המועד הקובע 2005 הוא יכניס הודעה דרך הרשות,
20 והמפקד הצבאי ישנה את המען אוטומטית. אנו סברנו ואנו עדיין סבורים כי זה מחייב בחינה.
21 אין סכנת גירוש. המדינה הודיעה לביהמ"ש בעשרות רבות של תיקים על אפשרות גם למי שלא
22 יכול ללכת דרך בקשה להשתקעות, על מנת למנוע חיכוכים, לגבי היתרי שהייה זמנית. לכן
23 לבסוף אנו נמצאים במובן מסויים באיזה שהוא עניין של סמנטיקה. חבריי לא רוצים לקבל
24 היתר זמני אנו מבינים זאת.

25
26 כבוד השופט ע' ברון:

27 זה לא רק עניין של מטרד. יש כאן עניין של סטטוס המתלווה לכל ההליך כאן. המתווה שהציע
28 האב"ד מתייחס למטרה שהמדינה מדברת עליה מצד אחד. מצד אחר, בכל זאת להתייחס למצב
29 של אותם האנשים שנמצאים כאן שנים רבות מאוד, כאן במדינה.

30
31 עו"ד קראוס: אנו מסכימים. יש כאן עניין של סטטוס וזה לא עניין של מה בכך.

32
33 כבוד השופט ע' פוגלמן:

34 צריך להיות קצת יותר יצירתיים, אני מדבר לשני הצדדים. שייקבע אישור שתוקפו יהיה
35 לשנתיים שלוש.

36

1 עו"ד קראוס: נשקול זאת. הדברים הללו נבדקים. יש כבר בתוך הנוהל מעוגן שוני משמעותי
 2 המאפשר קיצור משמעותי של התקופה. 7 שנים לאדם שנכנס לאחר מכן לבין מי שבמקור נמצא
 3 לפני המועד הקובע באזור. בכל מקרה הדברים יישקלו. אנו נמצאים בנקודה בזמן. העותרים
 4 נמצאים כשנה בתוך ההליך הרב שנתי. בעוד שנתיים העניין שלכם ישקל בחיוב כאמור, זו
 5 המסגרת, אנו נשקול זאת בכובד ראש. במישור העקרוני יש כאן משהו משמעותי. המדינה
 6 מסתכלת על זה בהיבט אחר. המדינה סבורה כפי שהיא סבורה. אפנה לבבג"צ 6559/13 לדוגמה,
 7 מגיש. אנו דורשים פרק זמן של 3 שנים זה פרק סביר, זה "צץ" על פני השטח כי המדינה לא
 8 ידעה שהם באזור.

9
 10 כבוד השופט ע' פוגלמן:

11 אנו מסתכלים על מבחן התוצאה. גם אם יש פערים בין הצדדים, אנו מנסים לפתור בעיות של
 12 אנשים.

13
 14 עו"ד ג'ובראן-דכוור: אנו נסכים כי עניינם של העותרים ייבדק, למרות שחלף זמן רב. אנו
 15 מתנגדים להיתרי השהייה. די באמרה שהם לא הולכים להרחיק אותם כי זה פגיעה באדם. אני
 16 מקווה כי פרק הזמן לא יהיה שנתיים.

17
 18 עו"ד קראוס: העותרים לא באו לקחת את ההיתרים שהונפקו להם. נכון שהם לא חייבים
 19 לקחת, והקשיים ברורים. צריך להיות ברור שאין בין זה שהם לא באים לקחת את ההיתרים
 20 ובין הדין עצמו.

21
 22 כבוד השופט ע' פוגלמן:

23 אם נח להם לא לבקש היתרי שהייה מטעמים עקרוניים אדוני לא יכול לכפות עליהם.

24
 25 עו"ד ג'ובראן-דכוור: אנו מבקשים שינוי מידי של הכתובת.

26
 27 כבוד השופט ע' פוגלמן:

28 בחלוף התקופה שתיקבע. אנו לא קוצבים למשיבים את התקופה.

29
 30 עו"ד קראוס: נבקש שהות של 60 יום להגיש תגובתנו.

31
 32 עו"ד ג'ובראן-דכוור: אבקש כי תינתן לי שהות להגיב, לאחר שהמשיבים יגישו תגובתם.

33
 34 **ניתנת החלטה.**